

Ihesi kalera ala kaletik?

Sekuentzia honetan baserriko bizimodua izango duzu hizpide. Ariketa hauek egingo dituzu:

- Bideoa entzun eta esaldi-hasierei dagokien amaiera egokitu.
- Testua irakurri ondoren, galderei erantzun eta taldean komentatu.
- Kanta ezaguna entzun eta ulertu mezu nagusia zein den.

Kaletik baserrirako aldaketa

Vanessak eta Jonek kaletik baserrirako bizimodu-aldaketa egitea erabaki zuten. Bideoa entzun ondoren, esaldiak osatu dagokion amaiera aukeratuta.

Vanessak baserria erosteko aukera izan zuen, eta garbi zeukan...

- ☐ oiloak hazi nahi zituela.
- ☐ hiritik alde egin nahi zuela.
- ☐ bere bizitza baserriaren inguruan egin nahi zuela.

Jon Arregik erabaki zuen artzain-lanbidea probatzea...

- ☐ sukaldean lan egiteaz oso nazkatuta zegoelako.
- ☐ animaliak eta bereziki ardiak asko gustatzen zitzaizkielako.
- ☐ artzain batek lanbide horretan hasteko esan ziolako.

Jonentzat konpentsagarria da...

- ☐ aisialdirako hainbeste denbora edukitzea.
- ☐ beraien ardietatik bildutako esnearekin gazta egin eta hori saltzea.
- ☐ bere ardiak zaindu ahal izatea.

<https://labur.eus/M3TnZ>

KONTUAN HARTU:

Kale-ume: kalekume. Bi modutara idatz daiteke.

Esanahia: Kaletarra dela esan nahi du, hau da, kalekoa lela. Baserritar hitzaren aurkako gisa erabiltzen dugu. kus adibideak:

Ander izatez kale-umea da, baina oso ondo egokitu da baserriko lanetara.

Kalekumeak ezjakinak izaten gara ardiei buruzko gaietan.

Ander Barandiaran artzain hasiberria

Irakurri beheko elkarrizketa eta komentatu talde txikian, galderen laguntzaz.

Baserritarraren lana ikasten inoiz amaitzen ez den ofizioa da» Ander Barandiaranek (Amasa, 1982) 2006an utzi zuen bere sorterrria Idiazabalen bere ametsari ekiteko. Ez da baserrian jaioa, baina baserri giroan hazitako mutila da. Beti izan du baserritik bizitzeko harra (nahia) barrenean. Orain errealitate bihurtu du, lan, dedikazio eta sakrifizio askoren truke izan bada ere.

Nolatan Amasatik Idiazabalera?

Garbi izan dut beti baserritik bizitzea nahi nuela. Salgai zeuden baserriak begira nembilela izan nuen Gaztainaditxuloren berri. Bertara etorri, ikusi eta erostea erabaki nuen. Pixkanaka hasi nintzen.

Noiz hasi zinen gazta egiten?

Aurretik etxean gazta egiten bagenuen ere, 2009an egin nintzen Idiazabal Jatorri Izendapeneko eta Artzai Gaztako kide. Orduan hasi nintzen modu profesionalen, nolabait esatearren.

Urte askoan lantegiko lana eta baserrikoa uztartu behar izan dituzu.

Hamalau bat urtez aritu naiz lantegi batean lanean, eta orain urte eta erdi inguru utzi nuen erabat. Lantegiak asko lagundu dit hasierako urteetan, egin beharreko inbertsioak handiak baitira.

Hutsetik hasi behar izan duzu zure ametsa egia bihurtzeko.

Honetan sartu nintzenean garbi nuen urte txarrak pasatu beharko nituela hasieran, baina helburuan sinesten baduzu edozer egiteko gauza zara. Pixkanaka eman ditut pausoak, 10 ardirekin hasi nintzen. Egin nahi duzun hori ondo ezagutu behar duzu aurrena, eta ikasi. Gurea, ikasten inoiz amaitzen ez den ofizioa da.

Ardietatik bizi zara gaur egun?

Bai, gazta salmentatik batez ere, arkumeak ere hazten ditugu. Baratzeta etxeko kontsumorako daukagu, nahiz eta dagoenean hortik ere saltzen dugun zerbait.

Ordiziako azokan izan zara abuztuan. Zer nolako esperientzia izan da?

Ona. Hasierako asteetan jende mordoxka bat ibili da, atzerritarrak ere bai asko. Azken asteetan lasaiagoa izan da giroa. Hemendik aurrera ere jarraitu nahiko nuke azokara joaten, baina baserriko lanak eta azokakoa nola uztartu pentsatzen nabil orain.

Nola ikusten duzu artzaintzaren etorkizuna?

Gero eta gutxiago gara. Aurrera jarraitzeko bide bakarra, baserritarrok egiten dugun produktua eta lana balioan jartzea

www.goiberri.eus web ataritik hartua.

1. Ezagutzen duzu gaur egun baserritik bizi den gazterik? Nola bizi du esperientzia hori?

2. Eta baserrian bizitzetik kalera joatea erabaki duen kasurik? Zergatik eman zuen pausu hori?

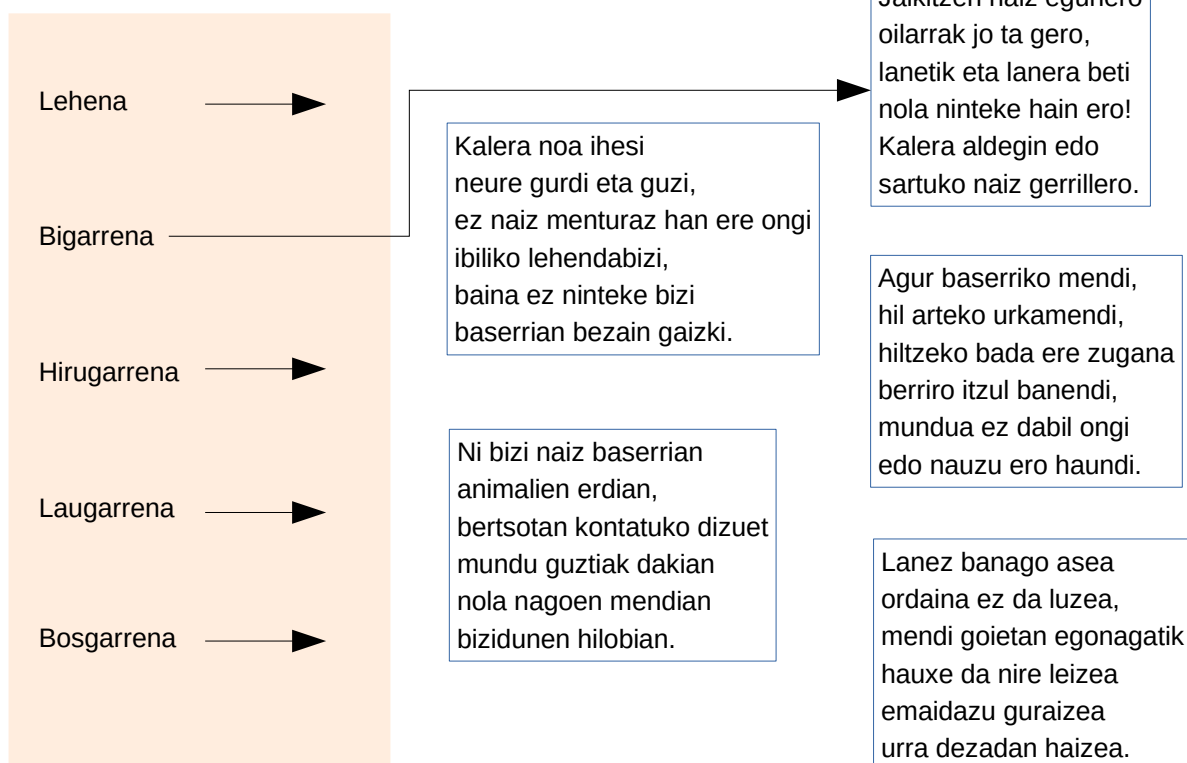
Kalera noa ihesi

Aurreko ariketetan baserriari buruzko uste eta bizipen batzuk agertu dira. **Oskorri** taldearen kantu ospetsu honetan, ordea, baserriaren beste ikuspegi bat azalduko da. Kantuaren letra **Xabier Amuriza** bertsolariarena da. Bertso hauetan egoera eta erabaki baten berri ematen da, lehen pertsonan kontatuta.

- Lehendabizi, entzun kanta osorik testua irakurri gabe. Ezaguna egin al zaizu kanta? Hemen duzu kanta entzuteko Badok.eus atariko helbidea.
- Orain bertsoaren testu idatzia ordenatu behar duzu. Orden logikoa du: egoera azaltzen du lehenik, ondoren erabakia eta azkenik ondorioa.
- Entzun berriro zuen erantzuna egiaztatzeko eta, gustukoa baduzue, kantatu elkarrekin.

BADOK

Kanta ulertzen laguntzeko azalpentoak:

Mundu guztiak dakian= mundu guztiak jakiteko
Bizidunen hilobia-> *hilobian hildakoak egoten dira, baina hemen bizirik daudenak daude.*
Oilarrak jo= oilarrak kantatu
Lanetik eta lanera= *beti lanean*
Lanez ase= lanez itota
Mendi goietan ... leizea-> Nahiz eta mendian goian egon, zuloa da hau. (*Lehenago hilobia aipatu du*).
Urra dezadan= hausteko, ebakitzeko
Neure gurdi eta guzi= gurdia ere eramango dut
Menturaz= agian
Hil arteko urkamendi= heriotzara emateko tokia
Itzul banendi= itzultzen banaiz
Nauzu ero handi=Zeharo erotuta nago

Erantzunak

Kaletik baserrirako aldaketa

Vanessak baserria erosteko aukera izan zuen, eta garbi zeukan...

- ☐ bere bizitza baserriaren inguruan egin nahi zuela.

Jon Arregik erabaki zuen artzain-lanbidea probatzea...

- ☐ animaliak eta bereziki ardiak asko gustatzen zitzaizkiolako.

Jonentzat konpentsagarria da...

- ☐ beraien ardietatik bildutako esnearekin gazta egin eta hori saltzea.

Transkripzioa

ESATARIA. - Vanesa Barriuso donostiarra da, Gross auzokoa, baina orain Urnietako Basitegi baserrian bizi da. Psikologia ikasi zuen baina bete-betean oiloak zaintzen pasatzen du eguna. Horixe du ogibidea.

VANESA BARRIUSO.- Baserri hau erosteko aukera izan nuen. Eta argi izan nuen nire bizitza baserri-munduaren inguruan nahi nuela.

ESATARIA. - Jon Arregi ere kale-umea da, usurbildarra. Baina bere emaztearekin eta bi seme-alabekin Zerainen, Garoa baserrian, bizi da. Aurretik bikoteak sukaldari-ikasketak egin zituen.

JON ARREGI. - Ba ez ginen ikusten. Edo ez nintzen ikusten ba sukalde batean lanean bizi guztirako. Eta orduan, mendia ere gustatzen zitzaigun, animaliak ere bai, batez ere ardiak. Eta orduan erabaki nuen ba artzain batekin frogatzea lanbide hori nola zen.

ESATARIA.- Lan handia izan arren, ofizioa guztiz erakargarria dela diote.

JON ARREGI.- Gure ardietatik biltzen dugun esne horrekin ba gazta egiten dugu, eta gazta hori saltzen dugu eta orduan dena, kate hori guk eramateak ba asko konpentsatzen du.

ESATARIA.- Eta noski, aisialdirako denbora ere ateratzen dute.

VANESA BARRIUSO.- Nire bizitza hemen egiten dudala, baserrian, baina bai joaten naizela Donostiara buelta bat ematera. Azkenean, bi bizitzak ondo konbinatu daitezke.